

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (C. Valah)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (N. Budăi, A. Malîi, I. Muruianu)

Î N C H E I E R E

12 decembrie 2018

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătoriai

Tatiana Vieru
Nicolae Craiu
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Natalia Bacumenco și Alexandra Porucicova, reprezentate de avocatul Vitalie Rotaru,

în cauza civilă la acțiunea oblică depusă de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”, în interesele Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr.13 împotriva Nataliei Bacumenco și Alexandrei Porucicova privind încasarea datoriei,

împotriva deciziei din 26 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă :

La 03 februarie 2017, Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” a depus acțiune oblică în interesele Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr.13 împotriva Nataliei Bacumenco și Alexandrei Porucicova privind încasarea datoriei pentru consumul de energie termică cât și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că în baza contractului de livrare a energiei termice în apă caldă nr.6013 din 28 septembrie 2006 încheiat între SA „Termoelectrica” și ÎMGFL nr.13, ultima și-a asumat obligația de a achita lunar plata pentru utilizarea energiei termice furnizate. Din cauza neonorării obligațiilor de plată, la 08 septembrie 2016 datoria ÎMGFL nr.13 pentru consumul de energie termică constituie suma de 12 492 577,05 lei, devenind de fapt debitorul SA „Termoelectrica”.

A menționat că în urma consumului de energie termică, ÎMGFL nr.13 a prestat la rândul său servicii de gospodărire comunală, inclusiv alimentarea cu energie termică la toți proprietarii/chiriașii/locatarii apartamentelor/încăperilor locuibile și nelocuibile a blocurilor locative gestionate, care au beneficiat nemijlocit de serviciul prestat și au obligația de a achita în termen contravaloarea conform facturilor (chitanțelor) primite.

A susținut că în caz de neachitare de către proprietarii/chiriașii/locatarii apartamentelor/încăperile locuibile și nelocuibile a blocului locativ gestionat a datoriilor la serviciile locativ-comunale, inclusiv alimentarea cu energie termică,

ÎMGFLnr.13 este în drept să acționeze consumatorii în judecată pentru încasarea datoriei și chiar are obligația de a o face pentru a stinge creanța față de SA „Termoelectrica” din contul achitărilor efectuate de către sub-consumatorii restanți.

ÎMGFL nr.13 nu a acționat în judecată consumatorii restanți, inclusiv nu a acționat în judecată pârâții Natalia Bacumenco și Alexandra Bacumenco pentru încasarea datoriei la consumul energiei termice în sumă totală de 69 783,27 lei, pentru perioada noiembrie 2001 – mai 2015, în mare parte din lipsa mijloacelor financiare pentru achitarea taxei de stat și altor cheltuieli de judecată.

ÎMGFL nr.13 a omis exercitarea drepturilor și acțiunilor sale, fapt care îl pune în imposibilitate de a se achita pe creanțele față de SA „Termoelectrica”, devenind de fapt debitorul SA „Termoelectrica”, cu riscul de a nu-și putea satisface creanța.

Pentru a evita consecințe prejudiciabile, SA „Termoelectrica” este în drept de a-și exercita dreptul de a se adresa în judecată cu acțiune în apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale unor alte persoane prin acțiunea oblică, întrunind toate condițiile prevăzute în art.598-599 Cod civil or, are un interes serios și legitim de a conserva creanța ÎMGFL nr.13 la consumul de energie termică, manifestată prin neglijarea sau refuzul de a-și exercita drepturile sale, creanța fiind una certă, lichidă și exigibilă.

A susținut că potrivit informației din Registrul bunurilor imobile xxxxxx, pârâții sunt proprietarii apartamentului xxxxxx în baza contului personal deschis la ÎMGFL nr.13 pe numele pârâților, iar ultimii au acceptat prestarea și au beneficiat de servicii comunale în volum deplin, fără întreruperi, în conformitate cu normele și tarifele în vigoare.

Conform informației privind situația despre achitarea serviciilor locativ comunale, pârâții au acumulat o datorie la plata energiei termice în mărime de 69783,27 lei, pentru perioada noiembrie 2001 – mai 2015, astfel sunt obligați să achite costul serviciilor locativ-comunale de care beneficiază.

A precizat că administratorul fondului locativ repartizează cantitatea de energie termică furnizată de SA „Termoelectrica” între proprietarii/chiriașii de apartamente înregistrați la cadastru, în baza conturilor personale, se prezumă că obligația ultimilor în ce privește achitarea serviciilor prestate, decurge din același act juridic, având la bază aceleași temeuri de fapt și de drept, care dau naștere caracterului comun al acestor obligații, inclusiv a coparticipării procesuale obligatorii pentru pârâții acționați prin intermediul acestei acțiuni, care dă naștere și la răspunderea solidară a pârâților.

A solicitat reclamantul încasarea din contul pârâților Natalia Bacumenco și Alexandra Porucicova (Bacumenco) în beneficiul ÎMGFL nr.13, a datoriei pentru consumul de energie termică în sumă totală de 69 783,27 lei pentru perioada noiembrie 2001 – mai 2015 și încasarea taxei de stat în mărime de 2093,50 lei.

Prin hotărârea din 18 mai 2017 a Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, s-a admis acțiunea oblică depusă de SA „Termoelectrica” în interesele ÎMGFL nr.13 împotriva Nataliei Bacumenco și Alexandrei Porucicova (Bacumenco) privind încasarea datoriei.

S-a încasat în mod solidar de la Bacumenco Natalia și Porucicova (Bacumenco) Alexandra în beneficiul ÎMGFL nr.13, datoria pentru consumul de energie termică în mărime de 69 783,27 lei, cheltuielile de judecată privind taxa de

stat în mărime de 2093,49 lei și citarea publică în sumă de 150 lei, iar în total suma de 72 026,76 lei.

Prin decizia din 26 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins din lipsă de temei, apelul declarat de avocatul Vitalie Rotaru reprezentant a Nataliei Bacumenco și Alexandrei Porucicova și s-a menținut hotărârea din 18 mai 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

Pentru a decide astfel, instanța de apel, cu referire la circumstanțele cauzei, a constatat că prima instanță a determinat corect raportul juridic dedus judecării, circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii au fost stabilite și elucidate pe deplin, probelor prezentate a dat o apreciere completă, obiectivă și sub toate aspectele, iar hotărârea este legală și întemeiată.

A stabilit că argumentele pârîților referitor la tardivitatea acțiunii, nu au suport juridic or, ultima achitare a serviciilor prestate pentru apartament a fost efectuată în luna noiembrie 2013 (f.d. 13, verso), iar aceste circumstanțe confirmă că pârîții au recunoscut datoria și au achitat o parte din datorie astfel, au săvârșit acțiuni care se încadrează în prevederile art. 277 alin. (1), lit.b) Cod civil și care au condus la întreruperea cursului prescripției.

La 20 octombrie 2018, Natalia Bacumenco și Alexandra Porucicova, reprezentate de avocatul Vitalie Rotaru, au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea deciziei din 26 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a hotărîrii din 18 mai 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, cu emiterea unei hotărîri prin care să fie admisă parțial cererea de chemare în judecată, cu încasarea datoriei pentru perioada februarie 2014 – februarie 2017, iar datoria pentru perioada noiembrie 2001 – ianuarie 2014 să fie respinsă ca fiind încălcat termenul de prescripție conform art. 267 alin. (1) Cod civil.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel și prima instanță incorect au stabilit că deși recurentul a acceptat și a utilizat serviciile comunale prestate, respectiv era obligat de a le achita, însă din cauza că pentru perioada pretinsă prin cererea de chemare în judecată noiembrie 2001 – mai 2015, recurenții au efectuat ultima plată în luna noiembrie 2013 și reeșind din caracterul succesiv al prestațiilor, la caz sunt aplicabile prevederile art. 271 Cod civil, care prevede că acțiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripție extinctivă numai la cererea persoanei în a cărei favoare a curs prescripția, depusă pînă la încheierea dezbaterilor în fond. În apel sau în recurs, prescripția poate fi opusă de îndreptățit numai în cazul în care instanța se pronunță asupra fondului și că actele atașate la materialele cauzei atestă că intimata nu a solicitat repunerea în termen a acțiunii și nici nu a invocat nici un temei în acest sens.

A menționat că termenul în interiorul căruia SA „Termoelectica” putea să-și apere drepturile sale pe calea intentării unei acțiuni în instanța de judecată, nu a fost anticipat, datoria recurentelor fiind din februarie 2014 pînă în februarie 2017.

În conformitate cu art.434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului atestă faptul că decizia din 26 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată pentru cunoștința participanților la proces la 17 august 2018 (f.d. 169), însă lipsesc date privind recepționarea acesteia.

În circumstanțele menționate, recursul declarat de Natalia Bacumenco și Alexandra Porucicova, reprezentate de avocatul Rotaru Vitalie la 19 octombrie 2018 se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art.439 alin.(2), (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Examinând admisibilitatea recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Natalia Bacumenco și Alexandra Porucicova, reprezentate de avocatul Vitalie Rotaru, este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art.432 Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art.433 lit.a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile

prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Natalia Bacumenco și Alexandra Porucicova, reprezentate de avocatul Vitalie Rotaru, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu redă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respins.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art.432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei se precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiență probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art.432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art.130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Cît privește dreptul justițiabilului „de a fi auzit de o instanță”, garantat de art. 6 § 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, instanța notează că obligația de a motiva o hotărâre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea *inter alia*, *Helle v.Finlanda*, 19 decembrie 1997, parag.55; *Latourniere v.Franța*, 10 decembrie 2002, parag.2; *Hansen v.Norvegia*, 2 octombrie 2014, parag.71-74). De fapt în concepția instanței europene, articolul 6 § 1 nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispozițiile legale specificate, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes”, ceea ce s-a constatat în cazul de față (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Kukkonen vs Finlanda* (nr.2), 13 ianuarie 2009, parag.24; *Papaioannou vs Grecia*, 2 iunie 2016, parag.45 sau *Baydar vs Olanda*, 24 aprilie 2018, parag.46).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Natalia Bacumenco și Alexandra Porucicova, reprezentate de avocatul Vitalie Rotaru.

În conformitate cu art.art.270, 433 lit.a), 440 alin.(1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Natalia Bacumenco și Alexandra Porucicova, reprezentate de avocatul Vitalie Rotaru.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Nicolae Craiu

Victor Burduh